

ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΥΖΗΤΗΣΗ
ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

Πέμπτη, 18 Δεκεμβρίου 2008

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πέρυσι, δηλαδή το 2007, στη συζήτηση του προϋπολογισμού η κυβέρνηση εξέφρασε αλαζονικά την ενόχλησή της, γιατί είχα κάνει λόγο για «φαινομενική επιτυχία της οικονομικής πολιτικής». Ήταν πραγματική, όχι φαινομενική, μας είπε ο Υπουργός Οικονομίας. Μάλιστα επικαλέστηκε την άρση της διαδικασίας επιτήρησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και μας είπε emphaticά, ότι η κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος ξεπεράστηκε κατά τρόπο αξιόπιστο και βιώσιμο. Επιπλέον, ακούσαμε, ότι η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία για πρώτη φορά δεν αμφισβητούσε πλέον την αξιοπιστία των ελληνικών στοιχείων.

Τα όσα μεσολάβησαν έκτοτε έδειξαν πόσο αδικαιολόγητη ήταν η έπαρση της κυβέρνησης. Η διάψευση της κυβερνητικής αλαζονείας ήρθε από την ίδια την Ε.Ε. με τη μορφή διπλής απόρριψης. Η πρώτη, γιατί αποδείχθηκε, ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα του 2007, που αρχικά εμφανίστηκε ως 2,2%, αυξήθηκε τελικά στο 3,5%. Η κυβέρνηση είχε χρησιμοποιήσει μια εικονική πραγματικότητα για να επιτύχει την έξοδο της χώρας από την επιτήρηση. Η δεύτερη διάψευση ήρθε με την απόρριψη της αξιοπιστίας των στοιχείων της κυβέρνησης από τις κοινοτικές υπηρεσίες. Η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία δεν δέχτηκε τις εκτιμήσεις της κυβέρνησης για τα αποθεματικά των ασφαλιστικών ταμείων και τις προσαρμογές που απαιτούν διάφορα στοιχεία, τις λεγόμενες εθνικολογιστικές διαφορές. Τελικά τι ήταν φαινομενικό και τι πραγματικό; Η κυβέρνηση θα όφειλε μια απάντηση επ' αυτού. Όμως, πλέον, οι απαντήσεις της δεν έχουν καμιά

αξιοπιστία. Απλώς περιπεύουν. Η ουσία είναι, ότι τελικά, η Ελλάδα βγήκε από την επιτήρηση με παραπονημένα στοιχεία για να μπορέσει η κυβέρνηση το Σεπτέμβριο του 2007 να κάνει τις εκλογές παρουσιάζοντας μια ψεύτικη εικόνα, που ένα χρόνο μετά κατέρρευσε.

Το κεντρικό συμπέρασμα είναι, ότι τα εξωραϊσμένα μεγέθη του προϋπολογισμού που συζητάμε στη Βουλή κάθε χρονιά μετατρέπονται σε όνειδος, όταν ένα χρόνο αργότερα δημοσιοποιηθούν τα πραγματικά μεγέθη του έτους που πέρασε. Το γεγονός αυτό συσσωρεύει ένα τεράστιο έλλειμμα αξιοπιστίας. Τα μεγέθη του 2007, τα μεγέθη του 2008 αλλά και ο προϋπολογισμός του 2009, που θα είναι μια ακόμη πιο θεαματική αποτυχία, θα επιβεβαιώσουν ότι επαναλαμβάνεται συστηματικά και ενσυνείδητα από την κυβέρνηση η προσπάθεια παραπλάνησης. Η ιστορία επαναλαμβάνεται από τη Νέα Δημοκρατία και δυστυχώς καταλήγει σε γελοιοποίηση της χώρας.

Την εξαιρετικά δυσοίωνη προοπτική εκφράζουν και τα επιτόκια δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου, που έχουν εκτιναχθεί σε πρωτοφανή επίπεδα, όχι εξ αιτίας της ανόδου των διεθνών επιτοκίων, αλλά εξ αιτίας του καταποντισμού της εμπιστοσύνης των διεθνών αγορών στη φερεγγυότητα της κυβερνητικής πολιτικής και των προοπτικών της οικονομίας μας.

Η διαφορά μεταξύ του επιτοκίου που ζητείται να καταβάλει η Ελλάδα για να της χορηγηθούν δάνεια και του επιτοκίου που καταβάλει η Γερμανία κατά την έκδοση δεκαετών ομολόγων ως

γνωστόν ανεβαίνει σταθερά. Τέλος Νοεμβρίου το επιτόκιο για την Ελλάδα ήταν κατά 1,68% υψηλότερο εκείνου για τη Γερμανία, αρχές Δεκεμβρίου κατά 1,73% και πριν λίγες μέρες κατά 2,25%. Για να έχετε ένα στοιχείο σύγκρισης, τέλος του 2003 το επιτόκιο για την Ελλάδα ήταν υψηλότερο μόνο κατά 0,2%. Αντίστοιχη με τη σημερινή διαφορά υπήρχε μόνο προτού γίνει η Ελλάδα μέλος της ΟΝΕ.

Ο δανεισμός της χώρας έχει γίνει θέμα στον διεθνή τύπο. Η Ελλάδα αναφέρεται ως η χώρα η οποία αναλογικά με το ΑΕΠ της θα έχει το 2009 τον υψηλότερο δανεισμό στην Ευρώπη. Την δυσοίωνη εικόνα συμπληρώνει το γεγονός, ότι το κόστος της ασφάλισης έναντι του κινδύνου μη αποπληρωμής των πενταετών ελληνικών ομολόγων έχει τετραπλασιαστεί σε ελάχιστο χρόνο από 3% σε 12% περίπου. Είναι και αυτό μια απόδειξη της εξαιρετικά αρνητικής γνώμης που επικρατεί στις αγορές χρήματος για την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης και τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας.

Η αρνητική γνώμη για τη χώρα συνδέεται με την αρνητική πορεία του δημοσίου χρέους και της ελληνικής οικονομίας. Μεταξύ τέλους 2003 και του 2009 στο οποίο αφορά ο προϋπολογισμός που συζητάμε, η πολιτική της κυβέρνησης οδήγησε σε μια αύξηση του δημοσίου χρέους της κεντρικής Κυβέρνησης -το οποίο κατ' εξοχήν εκφράζει τη δημοσιονομική διαχείριση- κατά το ιλιγγιώδες ποσό των 91 δις ευρώ, χωρίς σε αυτό να υπολογίζεται η επιβάρυνση του χρέους από το πακέτο στήριξης των τραπεζών και τις βέβαιες υπερβάσεις του ελλείμματος το 2009. Οι αιτίες της αύξησης είναι

συναρτημένες με την πελατειακή νοοτροπία της κυβέρνησης και την σταθερή επιδίωξη ενίσχυσης της εξουσίας της. Οι προσλήψεις την περίοδο 2004-2008 για παράδειγμα έφτασαν τις 60.000 περίπου με συνέπεια την αύξηση των μισθών που κατέβαλε η κυβέρνηση κατά 40%. Η κυβέρνηση συγκάλυψε την πορεία αυτή με την αλλαγή των στοιχείων του ΑΕΠ ώστε να προβάλλει τον ισχυρισμό ότι το χρέος μειώθηκε ως ποσοστό του ΑΕΠ. Το επιχείρημα της αυτό βεβαίως ελάχιστα έπεισε τους δανειστές της χώρας που ανέβασαν το επιτόκιο για την Ελλάδα σε ύψη που ισχύει για χώρες εκτός της Ευρωζώνης.

Οι δανειστές έχουν επίσης υπόψη τους ότι και άλλα στοιχεία, που παρουσιάζει η κυβέρνηση, δεν έχουν σχέση με τη πραγματικότητα. Παράδειγμα αποτελεί η υπόθεση του προϋπολογισμού του 2009 ότι τα τακτικά έσοδα θα αυξηθούν με ρυθμό υπερδιπλάσιο εκείνου του ονομαστικού ΑΕΠ. Σύμφωνα με πάγιες αρχές υπολογισμού των μελλοντικών φορολογικών εσόδων που ισχύουν στις χώρες της Ευρωζώνης αυτή είναι μια εξωπραγματική υπόθεση. Οι δανειστές τέλος βλέπουν γεγονότα τα οποία ζουν όλοι οι Έλληνες, τα χρέη των νοσοκομείων, τα υπάρχοντα και τα επερχόμενα χρέη των ασφαλιστικών ταμείων, την αδυναμία περιορισμού των δαπανών υγείας και των ασφαλιστικών υποχρεώσεων. Διαπιστώνουν ότι παρά τις αποκαλούμενες μεταρρυθμίσεις δεν πραγματοποιείται καμιά βελτίωση ως προς το περιορισμό των δαπανών που εξακολουθούν να διογκώνονται.

Αποτελεί κοινό μυστικό στους κύκλους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι η Ελλάδα δεν προσαρμόζεται στις επιταγές της ΟΝΕ και ότι επίσης οι όποιες νουθεσίες και επιτηρήσεις δεν αρκούν. Θεωρούν ότι η τωρινή πολιτική ηγεσία της χώρας, που στηρίχθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε όλες τις σημαντικές επιδιώξεις της, την απογραφή, την αναθεώρηση του ΑΕΠ, την γρήγορη ολοκλήρωση της διαδικασίας της επιτήρησης, εκμεταλλεύτηκε αυτή τη συμπαράσταση για να χειροτερεύσει κατά πολύ τα πράγματα και να μην τηρήσει δεσμεύσεις. Απλά, τους κορόιδεψε. Η Ελλάδα, πιστεύουν, καλό θα ήταν να αναγκαστεί να προσφύγει στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (Δ.Ν.Τ.) για να εξασφαλίσει τον απαραίτητο δανεισμό, ώστε η παρακολούθηση της Ελληνικής οικονομίας να είναι αρμοδιότητά του και όχι φροντίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αφορμές για μια τέτοια κίνηση μπορούν, να βρεθούν, αν συνεχιστεί η σημερινή πορεία. Η Ελλάδα σύμφωνα με τον προϋπολογισμό που συζητάμε θα πρέπει να δανειστεί το 2009 τουλάχιστον 40 δις. αλλά πιθανότατα ένα ποσό 50 δις. Τα χρήματα στις διεθνείς χρηματαγορές θα είναι δύσκολο να βρεθούν την περίοδο που θα επιδιώξει τον δανεισμό η Ελλάδα. Γιατί και άλλες χώρες και προπαντός ξένες τράπεζες θα επιθυμούν να δανειστούν και θα προσφέρουν ικανοποιητικότερο επιτόκιο ή περισσότερη φερεγγυότητα. Στην περίπτωση που παρουσιαστούν δυσκολίες δανεισμού του ελληνικού κράτους θα έχει δοθεί η αφορμή να διατυπωθεί η υπόδειξη, ότι η λύση του προβλήματος θα πρέπει να επιζητηθεί μάλλον με προσφυγή στο Δ.Ν.Τ. Θα είναι μια ταπεινωτική για την Ελλάδα εξέλιξη, η πιο καταστροφική κατάληξη της διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας.

Κυρίες και Κύριοι συνάδελφοι,

Ίσως η κυβέρνηση και τα στελέχη της Νέας Δημοκρατίας ή και άλλοι δεν ανησυχούν ή και αν ανησυχούν δεν αισθάνονται ότι πρέπει να αντιμετωπίσουν με αποτελεσματικότητα την δύσκολη κατάσταση που διαμορφώνεται. Η ελληνική οικογένεια όμως, η νεολαία, τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα και όλοι όσοι μοχθούν για να ζήσουν ανησυχούν, και μάλιστα διπλά. Αφ' ενός γιατί αισθάνονται καθημερινά τη δύσκολη κατάσταση που έχει έρθει. Αφ' ετέρου, γιατί βλέπουν μια κυβέρνηση, που όχι μόνο δεν εμπνέει εμπιστοσύνη, αλλά εμφανίζεται εγκλωβισμένη σε αδιέξοδα που δημιούργησε η πολιτική που ακολούθησε και είναι ανήμπορη να βρει λύσεις. Βλέπουν μια κυβέρνηση, που είναι έρμαιο των εξελίξεων, που αδυνατεί να προωθήσει πολιτικές και φοβάται την αντιμετώπιση οποιουδήποτε κοινωνικού προβλήματος. Βλέπουν αυτή την κυβέρνηση να έχει να αντιμετωπίσει τη μεγαλύτερη μεταπολεμική οικονομική κρίση και να μη δίνει εξηγήσεις για το τι θα πράξει.

Η Νέα Δημοκρατία παρουσίασε ένα πακέτο μέτρων ως αντίδοτο για την κρίση για να βοηθήσει τους πιο αδύναμους συμπολίτες μας ύψους 370 εκατ. Ευρώ που θα καλυφθούν από τους πόρους του Εθνικού Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής. Θα παρατηρήσω ότι η κυβέρνηση εδώ και τρία χρόνια κομπάζει ότι το Εθνικό Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής θα προικοδοτηθεί με 2 δις ευρώ. Του χρόνου θα διαθέτει όμως μόνο 450 εκατ. Ευρώ και γι' αυτό το πακέτο της κυβέρνησης υστερεί σε σχέση προς τις ανάγκες.

Το σπουδαιότερο όμως είναι ότι η αντιμετώπιση της ύφεσης δεν απαιτεί απλώς ορισμένες ενισχύσεις για τα τμήματα του πληθυσμού που υποφέρουν. Το πρόβλημα που θέτει η ταυτόχρονη ύπαρξη ύφεσης και υπερδανεισμού μπορεί να ξεπερασθεί μόνο με μια συνεκτική και συνθετική αντίληψη αντιμετώπισης τόσο της κρίσης όσο και της υστέρησής μας. Οφείλουμε να συνδυάσουμε το άμεσο με το μακροπρόθεσμο, τα μέτρα ανάκαμψης με τις ενέργειες που εξασφαλίζουν σε μόνιμη βάση τη σύγκλιση της οικονομίας με τις προηγμένες οικονομίες της Ένωσης. Χρειάζεται να στηριχθεί η οικονομία με επενδύσεις εδώ και τώρα και ταυτόχρονα να επιδιώξουμε διαρθρωτικές αλλαγές ιδίως τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και τον εξορθολογισμό της διαχείρισης των δημοσίων πόρων.

Παραδείγματα βραχυπρόθεσμων μέτρων είναι: Η επιτάχυνση της κατασκευής των ήδη προγραμματισμένων έργων. Η προώθηση προγραμμάτων του Δ' ΚΠΣ που δεν έχουν προχωρήσει ή προχωρούν με αργούς ρυθμούς. Η αξιοποίηση των πόρων που δήλωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι θα διαθέσει. Η αύξηση των πόρων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Παραδείγματα αναγκαίων διαρθρωτικών αλλαγών είναι οι μεταρρυθμίσεις στον τομέα της διοίκησης, της διαχείρισης των δημοσίων πόρων, της παιδείας και της υγείας.

Ταυτόχρονα είναι επιβεβλημένη μία δυνατή προσπάθεια περιστολής των δαπανών. Υπάρχουν πολλές δαπάνες που μπορούν να ανασταλούν ή να μειωθούν δραστικά όπως οι δαπάνες των εξοπλισμών. Αλλά είναι επιβεβλημένη και μια άλλη

πολιτική σε πολλά προβλήματα όπως στο θέμα της φοροδιαφυγής.

Μία τέτοια προσπάθεια θα βελτιώσει την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας γιατί θα δείξει ότι η ελληνική κυβέρνηση έχει τη θέληση και την ικανότητα να ανατρέψει την αρνητική οικονομική πορεία της χώρας. Θα δημιουργήσει εμπιστοσύνη. Θα ανοίξει δρόμους συνεννόησης και συνεργασίας με τους εταίρους μας. Θα εξασφαλίσει πόρους. Και το πιο σημαντικό, θα κερδίσει τη στήριξη της κοινωνίας από τη στιγμή που οι πολίτες διαπιστώσουν ότι υπάρχει σοβαρή καθοδήγηση με συναίσθηση των προβλημάτων.

Όλα αυτά δεν μπορούν να γίνουν από μια κυβέρνηση που μέχρι τώρα έχει φανεί συστηματικά ασυνεπής, επικεντρωμένη στα προβλήματα εξουσίας της και αδιάφορη για όσα απασχολούν την κοινωνία. Μια κυβέρνηση για την οποία η κρίση μέχρι στιγμής ήταν μόνο δικαιολογία για τις πολιτικές της και όχι αφορμή για ένα διαφορετικό σχεδιασμό ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας.

Η Νέα Δημοκρατία θεώρησε καλό για να επικρατήσει στον πολιτικό αγώνα να μεταχειριστεί χωρίς τον ελάχιστο ενδοιασμό όποια μέσα την εξυπηρετούσαν να κατακτήσει και να διατηρήσει την εξουσία. Αρνήθηκε ότι είχε καταφέρει με κόπο ο ελληνικός λαός. Λοιδόρησε και συκοφάντησε τις προηγούμενες κυβερνήσεις. Θεώρησε ότι μπορεί να πορευτεί χωρίς κανόνες, χωρίς σεβασμό, χωρίς συγκρότηση. Εξυπηρέτησε χωρίς δισταγμό τους έχοντες, αδιαφορώντας για τους πολλούς. Προέτρεψε την κοινωνία να μη νοιάζεται για τη σκληρή προσαρμογή στην παγκοσμιοποίηση, να

ικανοποιηθεί με μικρές λύσεις σε μεγάλα προβλήματα, να θεωρήσει ότι η ηθικολογία του «σεμνά και ταπεινά» αποτελούν τη νέα και επαρκή κοινωνική αντίληψη και να ασπασθεί την πράξη των ρουσφετιών, των εξυπηρετήσεων, των κουμπαριών και των ειδικών σε συνεργασία μαζί της ρυθμίσεων. Η Νέα Δημοκρατία κατάργησε έτσι το απαιτητικό παράδειγμα που χρειάζεται κάθε πολιτική παράταξη και η κοινωνία. Ο εκτροχιασμός της οικονομίας είναι η συνέπεια. Και από τις επιπτώσεις αυτού του εκτροχιασμού δεν πρόκειται να την διασώσουν μέτρα, εξαγγελίες και στομφώδεις διαβεβαιώσεις, Γιατί όλοι ξέρουν ότι στο σημείο που φτάσαμε χρειάζονται άλλα πρότυπα και άλλη πολιτική. Οι σημερινοί πρωταγωνιστές έχουν ενταχθεί ήδη ανεπανόρθωτα στο χτες.